

**Teollisuus
liitto**

**Talouden ja
työllisyyden näkymät
kesäkuu 2023**

Tutkimusyksikkö 27.6.2023

Talouden ja teollisuuden kehitys jäämässä vaisuksi vuosina 2023 ja 2024

Hallitus vauhdittaa kasvua yrityksiä suosimalla

Vahva työllisyyskehitys jatkuu edelleen

Diapaketin sisältö:

1. Talouden ja teollisuuden tilanne

- Talouden kehitys ja näkymät pysyneet vaisuina (dia 4)
- Maailmantalouden ongelmat iskeneet teollisuuteen (dia 5)
- Talousennusteet kootusti (dia 6)
- Inflaatio hidastumassa (dia 7)

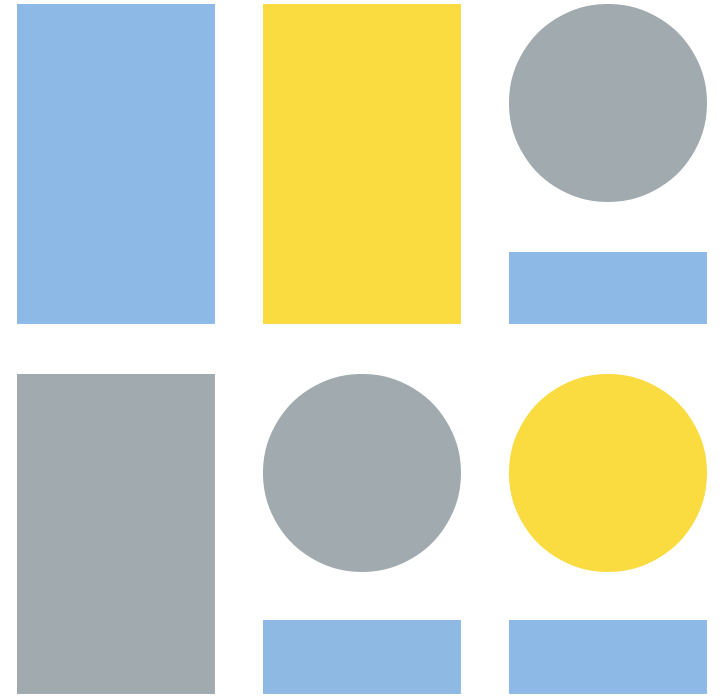
2. Työllisyyden kehitys

- Työllisyys ja työttömyys Suomessa (diat 9-11)
- Suomen alueellinen työllisyystilanne (dia 12)
- Työttömyyden riskitekijät (dia 13)
- Teollisuusliiton jäsenten työllisyystilanne (dia 14)

3. Suhdannenäkymät

- Hallitusohjelma tavoittelee kasvua heikkoimpien asemaan puuttumalla (diat 16-17)

1. Talouden ja teollisuuden näkymät kesäkuussa 2023

Talouskehitys vaisua

Korkojen nousu jatkunut

Teollisuuden työntekijöiden palkkakehitys maltillista

Työllisyysaste korkea, rakennetyöttömyys vaikea alueittain

- Talouskasvu nollan tuntumassa tänä vuonna. Tilastokeskus korjasi (21.6.) viime vuoden BKT-kasvua kuvaavaa tilastoa voimakkaasti alaspäin. Aiemmin ennakoitua kasvulukemaa pudotettiin -0,5 %-yksikköä ja vuodelle 2022 kasvu olisi +1,6 %.
- Korkoja on nostettu alkuvuonna ennustettua enemmän. Keskuspankin ohjaukorko nostettiin 4 %:iin. Tämä tuo maksuvaikeuksia monille velallisille. Lisäksi rakentaminen ja investoinnit vähenevät.
- Korkojen nostolla pyritään saamaan inflaatio kuriin. Tässä ollaan onnistumassa: vuoden 2024 inflaatioennusteet lähestyvät tavoitetasoksi asetettua 2 %. Korkeiden korkojen haittapuoli on hidastanut talouskasvu.
- EK:n tuntipalkkatilaston (21.6.) mukaan teollisuuden työntekijöiden säännöllisen työajan ansiot (STA) nousivat +2,4 % vuonna 2022. Näin ollen hyvä työllisyystilanne, yritysten korkea kannattavuus ja paksut tilauskirjat eivät näytä heijastuvan työntekijöiden palkkoihin.
- 20–64-vuotiaiden työllisyysaste oli toukokuussa edelleen erittäin korkea (78,7 %). Kuitenkin rakenteellinen työttömyys sitkeä alueittain, siihen eivät suhdanteet vaikuta.

Teollisuus:

Teollisuustuotanto väheni huhtikuussa

Taustalla investointien ja tavarakaupan maailmanlaajuinen hidastuminen

Huhtikuun 2023 tunnuslukuja* (TK 9.6.2023):

- Teollisuustuotanto kärsi huhtikuussa maailmantalouden vaikeuksista. Tuotanto väheni -2 % maaliskuusta ja -3 % vuodessa.
- Teollisuuden uusien tilausten arvo väheni -3 % maaliskuusta. Vuodesta 2022 tilaukset vähenivät kokonaiset -13 %. Osan laskusta selittää hintojen halpeneminen.
- Teollisuuden tuottajahinnat halpenevat voimakkaasti. Toukokuussa hinnat olivat -6,5 % alemmat kuin vuotta aiemmin. (TK 26.6.) Osalle yrityksistä tämä tarkoittaa voittojen vähenemistä, osalle kustannusten laskua.
- Vuonna 2022 tehdasteollisuuden tuotanto kasvoi +1,1 %. (TK 26.6.) Kasvu oli vähemmän kuin aiemmissa tilastoissa esitettiin. Tänä vuonna teollisuustuotannon ennustetaan vähenevän.
- Näin ollen teollisuuden 2020-luvun noususuhdanne on osoittautunut lyhyeksi ja eikä erityisen voimakkaaksi. Yritysten tilanne on sitä vastoin ollut hyvä, sillä ne ovat hyötäneet hintojen noususta.

* Luvut ovat kausitasoitettuja

Ennusteet:

Taloukasvu lähellä nolaa vuonna 2023

Enemmistö ennustuslaitoksista ennakoivat teollisuuden tuotannon vähenevän

Suomi 2023–2024*	Vuosi 2023e*	Vuosi 2024e*
Kokonaistuotanto (BKT)	-0,2 %	+1 %
Teollisuustuotanto	-2–0,5 %	+1–1,5 %
Vienti	-3–2 %	+1–4 %

Talouden ennusteita:

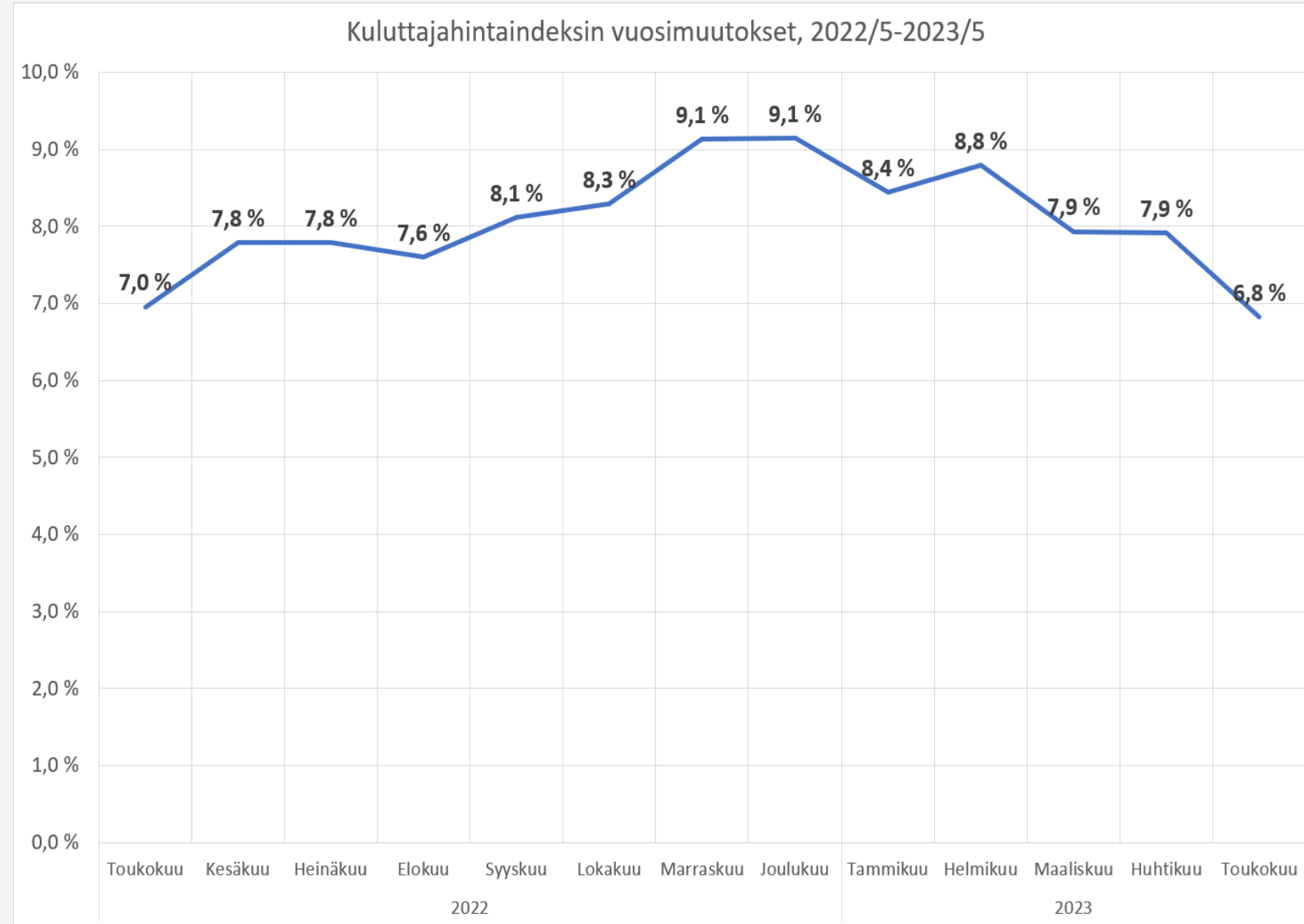
- Tutkimusyksikkö on koostanut yhteenvedon eri ennustelaitosten* tekemien arvioiden perusteella.
- Kesäkuun ennusteissa ei näy suurta muutosta aiempaan. Vuonna 2024 tilanne kohenee hiukan.
- Vuodesta 2023 on muodostumassa talouskehityksen kannalta vaisu. Taloukasvu jäämässä hitaaksi vuonna 2024.

* Lähteet: Suomen Pankki, Danske Bank, Valtiovarainministeriö, Handelsbanken, OP, Euroopan komissio. Teollisuustuotannon osalta myös ETLA. Ennusteet ilmestyneet 10.5.–20.6.2023.

Kuluttajahintojen vuosimuutos:

Kuluttajahinnat nousivat 6,8 % vuodentakaisesta

Teollisuuden tuottajahintojen laskun myötä myös kuluttajahinnat saattavat laskea loppuvuonna nopeasti

2. Työllisyyden kehitys

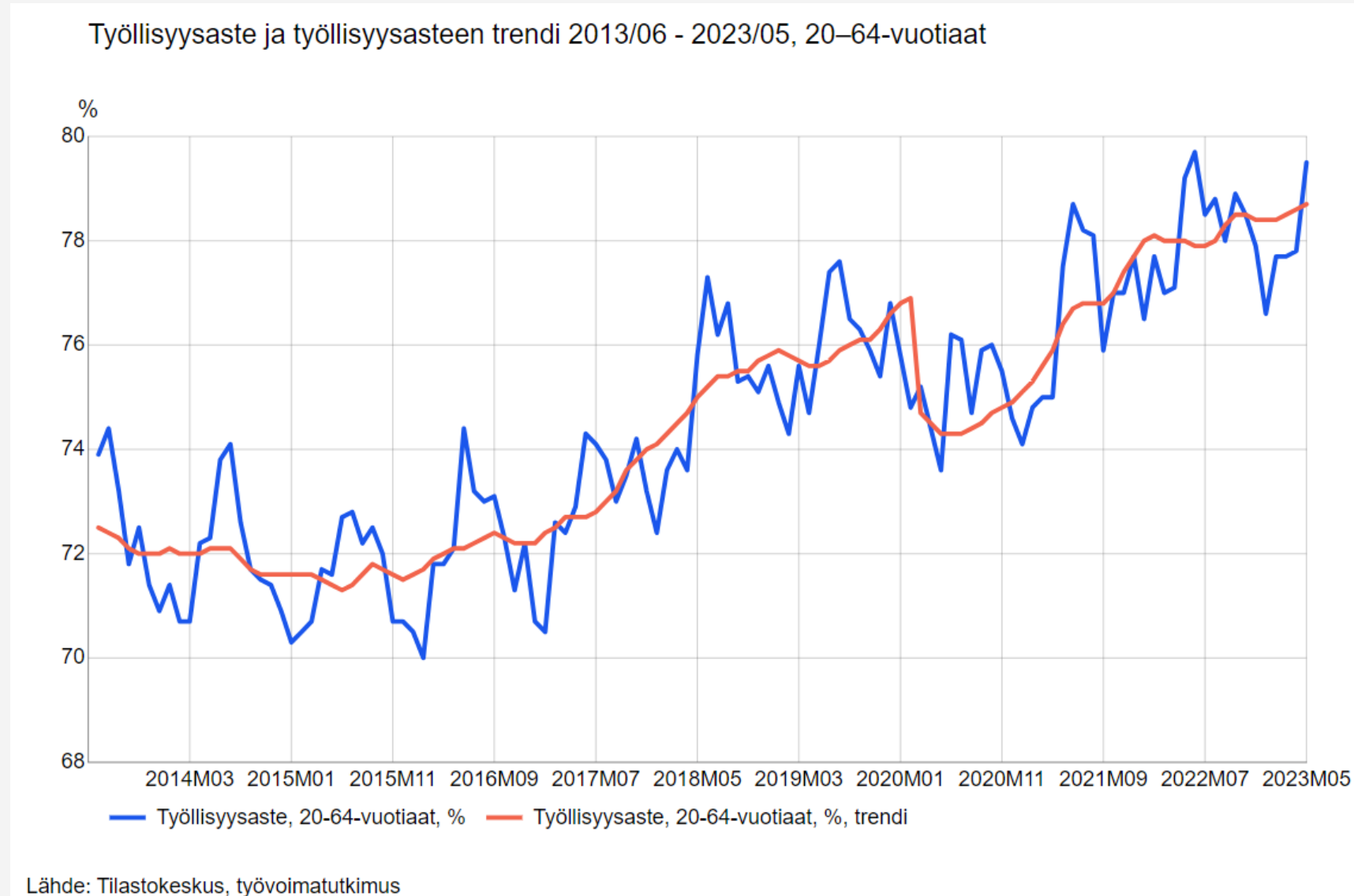

Työllisyysaste jatkaa erittäin korkeana, toukokuussa trendiluku 78,7 %.

Toukokuussa 2023 työllisiä ja työttömiä enemmän kuin vuotta aiemmin.

Vuodesta 2023 alkaen työllisyysaste lasketaan 20–64-vuotiaiden osalta. Kuvion aikasarja koskee tätä ikähaarukkaa.

Tilastokeskuksen mukaan työvoimaosuus on kasvanut +1,8 %-yksikköä vuodessa.

Vuosimuutos: työllisyysaste on noussut +0,3 %-yksikköä mutta työttömyysaste kasvanut +1,1 %-yksikköä.

Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut toukokuussa 2022 ja 2023

	2022/05, %	2023/05, %	Muutos, 2022/05 - 2023/05, prosenttiyksikköä
Työllisyysaste, 20-64-vuotiaat	79,2	79,5	0,3
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	7,9	9,0	1,1
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	69,6	71,4	1,8

Kokoaikaisesti lomautetut ja pitkäaikaistyöttömät (TEM):

- Suomessa 20 000 kokoaikaisesti lomautettua toukokuun lopussa.
- Lomautukset olleet kasvussa. Kuukausimuutos: +1 000 enemmän kuin huhtikuussa. Vuosimuutos: +1 900 kokoaikaisesti lomautettua enemmän kuin vuotta aiemmin.
- Yli 1 vuoden yhtämittaisesti työttömänä olleita eli pitkäaikaistyöttömiä oli toukokuussa yhteensä 89 900. Kuukausimuutos: +5 200 pitkäaikaistyöttömiä enemmän. Vuosimuutos: -5 500 vähemmän kuin edellisvuoden toukokuussa.
- Pitkäaikaistyöttömyys kertoo rakenteellisesta työttömyydestä.

TEM: Työllisyystilanne Suomessa toukokuussa 2023

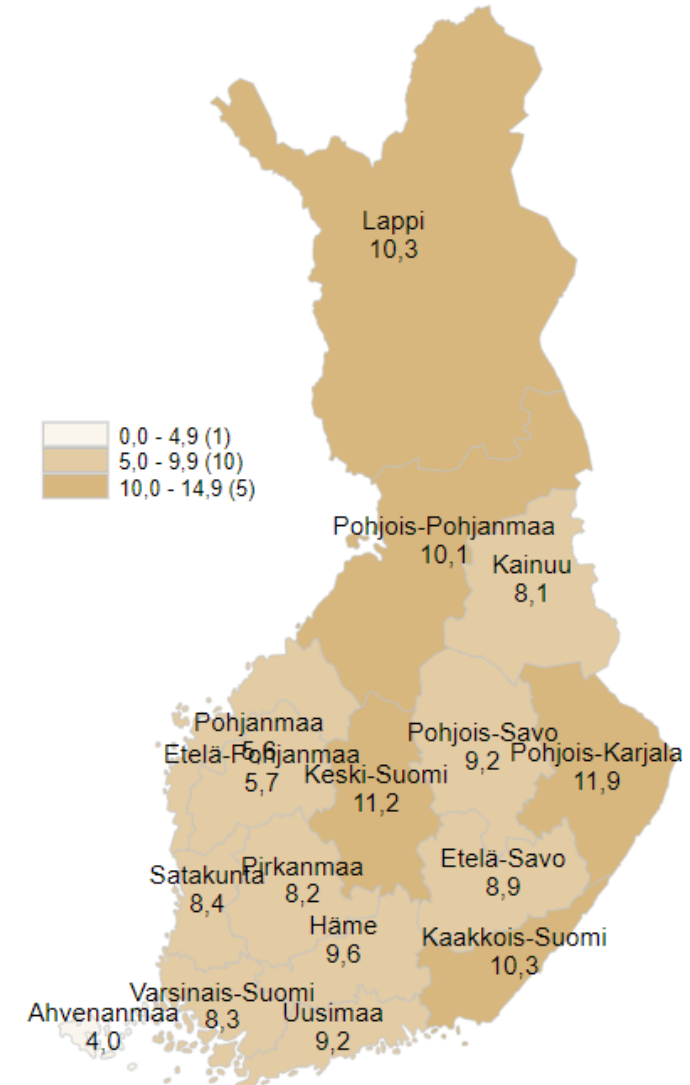
- TEM laskee työttömiksi kaikki työttömät työnhakijat ja kokonaan lomautetut.
- Toukokuun lopussa työttömiä oli 238 900, mikä on +3 500 enemmän kuin vuotta aiemmin.
- Kuukausimuutos -7 200 työtöntä vähemmän kuin huhtikuussa.
- Osa työnhakijoista on löytänyt työtä. Osa on siirtynyt kokonaan pois työmarkkinoilta, eläkkeelle, opiskelemaan ym.

TYÖLLISYYSTILANNE 2023 TOUKOKUUN LOPUSSA (I) JA TOIMISTOJEN TOIMINTA TOUKOKUUN AIKANA (II) KOKO MAA				
I TILANNE KUUKAUDEN LOPUSSA	Touko-23	Touko-22	MUUTOS LKM.	MUUTOS %
A. TYÖNHAKIJAT				
1. Työttömät työnhakijat	238 891	235 379	3 512	1,5
joista kokoaikaisesti lomautetut	14 538	12 007	2 531	21,1
2. Lyhennetyllä työviikolla	5 461	6 141	-680	-11,1
3. Työssä olevat yhteensä	126 764	167 822	-41 058	-24,5
joista kokoaikaisessa työssä	65 422	135 755	-70 333	-51,8
joista osa-aikatyössä	40 939	9 709	31 230	321,7
joista työllistettynä	20 403	22 358	-1 955	-8,7
4. Työvoiman ulkopuolella	92 710	98 982	-6 272	-6,3
joista työllistymistä edistävässä palvelussa	25 069	26 326	-1 257	-4,8
joista koulutuksessa	53 910	54 673	-763	-1,4
1-4 Kaikki työnhakijat yhteensä	463 826	508 324	-44 498	-8,8

Työttömyyden alueelliset erot

- Toukokuussa 2023 koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta 9,0 %. Vuosimuutos +0,1 %-yksikköä. Kuukausimuutos -0,6 %-yksikköä.
- Työttömien työnhakijoiden osuudet laskivat kuukaudessa lähes kaikilla alueilla. Alueiden väliset erot pysytelleet melko samoina.
- Vähiten työttömiä edelleen Pohjanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla sekä Ahvenanmaalla.
- Sitkeimpänä työttömyys pysyttelee rakennemuutosalueilla: Pohjois-Karjalassa (11,9 %), Keski-Suomessa (11,2 %) ja Kaakkois-Suomessa (10,3 %) Lapissa (10,3 %) ja Pohjois-Pohjanmaalla (10,1 %).
- Pohjoisen ja idän rakennemuutosalueilla työpaikat ja nuoret työntekijät katoavat ja väestö ikääntyy.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta ELY-keskuksittain

Suomessa työttömyyden riski kasvaa, jos henkilö asuu maaseudulla eikä hae työtä (26 %) tai jos työt ovat epävakaita tai satunnaisia tai on muita työllistymisen esteitä (20 %). Näin kertoo OECD:n tutkimus

OECD:n tutkimuksen (2023) mukaan työllistymisen yleisimmät esteet ovat Suomessa:

1. terveysrajoitteet (45 %),
2. tulokseton työnhaku (30 %) ja
3. muusta kuin työnteosta saatavat merkittävät tulot (28 %).

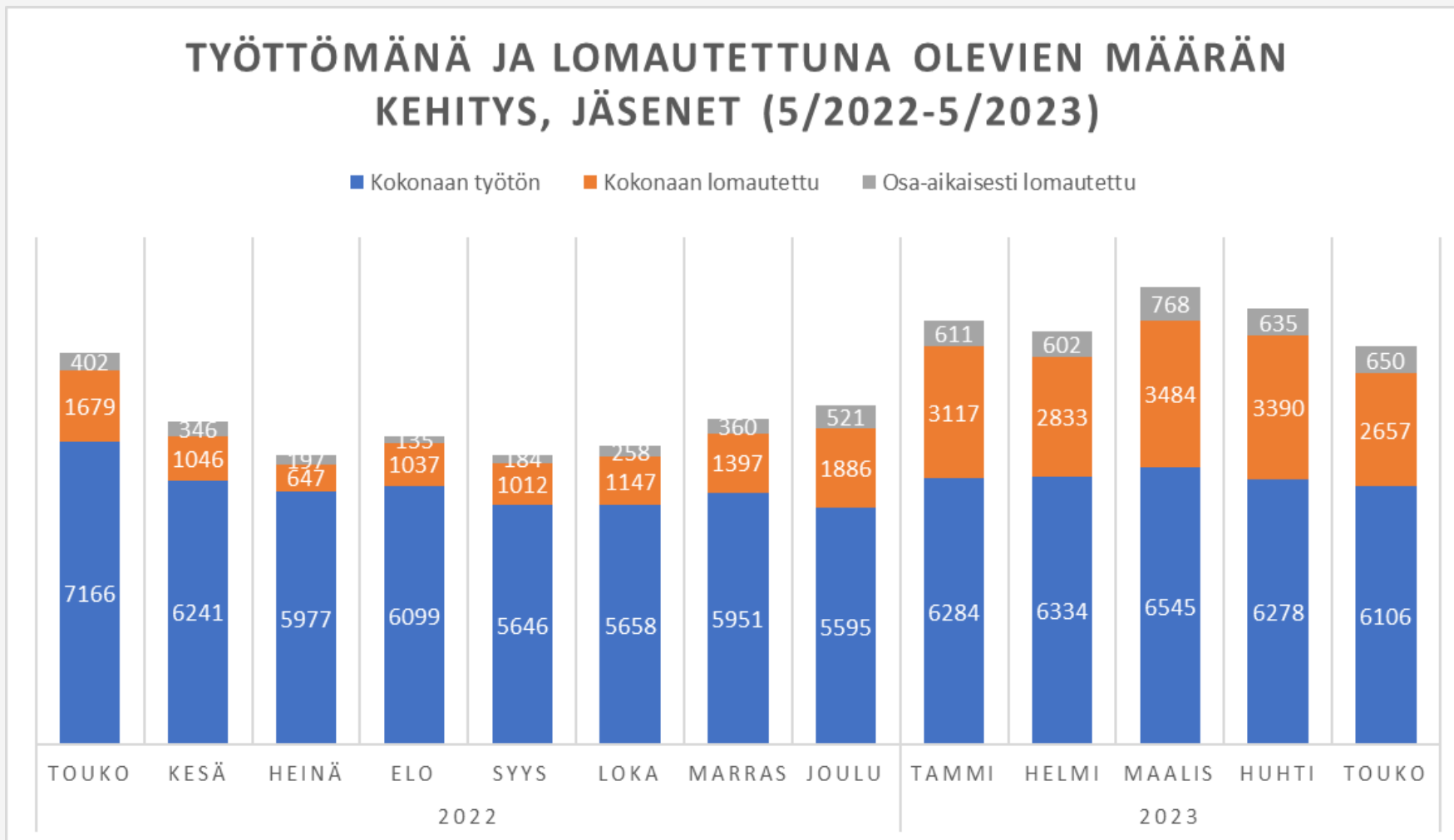
Työttömyyden kahdeksat kasvot

Tutkimuksessa suomalaiselle työttömyydelle annetaan kahdeksat "kasvot", jotka muodostuvat seuraavista ryhmistä:

- henkilöt, jotka eivät enää etsi töitä ja asuvat maaseudulla (26 % kohderyhmästä)
- henkilöt, joilla on epävakaa tai satunnainen työ, tai jotka kohtaavat joitakin työllistymisen esteitä (20 %)
- varhaiseläkkeelle jääneet henkilöt, joilla on suhteellisen korkea osaamistaso mutta rajatut taloudelliset kannustimet työntekoon (12 %)
- pääasiassa miehistä koostuva joukko, jotka asuvat kaupungeissa tai tiheästi asutuilla alueilla ja etsivät aktiivisesti töitä terveysrajoitteistaan huolimatta (11 %)
- naiset, joilla on merkittävä hoitovastuu (10 %)
- nuoret, joilla on heikko ammattitaito (9 %)
- parhaassa työiässä olevat henkilöt, joilla on matala osaamistaso (8 %), ja
- henkilöt, joilla on muita merkittäviä tulonlähteitä, kuin ansiotyö (4 %).

**Teollisuusliiton jäsenten osalta A-kassan tilasto-
data päivittyy elokuussa, kuva
toukokuulta ->**

**Elokuussa julkistetaan kesä-
heinäkuun tiedot jäsenten
työttömyyden ja lomautusten
osalta**

3. Suhdannenäkymät

Suhdannenäkymät:

Kilpailukyky pysyy lähivuodet ennallaan

Hallitusohjelma pyrkii vauhdittamaan taloutta vaikeuttamalla asemassa olevien elämää

- Suomen Pankin mukaan (20.6.) Suomen kilpailukyky pysyy ennallaan vuosina 2023-2025. Suomessa sekä ansiot että tuottavuus nousevat euroaluetta hitaammin.
- Ekonomistit ennakoivat talouskasvun aluksi hidastuvan, jos julkista taloutta sopeutetaan Orpon hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti.
- Yritysmuutokset saattavat kiihdyttää talouskasvua hallituskauden lopulla. Varsinkin heikommassa asemassa olevat ihmiset joutuvat maksamaan tästä kovan hinnan.
- Työmarkkinajärjestelmän romuttamisen myötä konfliktiherkkyys kasvaa, mikä saattaa heikentää teollisuuden tällä hetkellä korkeaa kilpailukykyä.
- Lakko-oikeuteen puuttuminen ei juuri paranna yritysten tilannetta, sillä spontaanit, poliittiset ja tukilakot eivät ole yleisiä Suomessa.

Suhdannenäkymät:

Palkankorotukset nostavat ansioita

Työvoimaosuus tulee kasvamaan, ja jo nyt työllisyysaste lähentelee 80 %:a

Työllisyyskehitys alueilla selvästi eriytynyt, ongelmana rakennetyöttömyys

- Valtiovarainministeriö on laskenut merkittävästi kone- ja laiteinvestointien kasvuennustettaan. Viimeisin ennuste (15.6.) on enää vaatimaton +2 %, mikä kertoo teollisuuden heikosta suhdanteesta.
- Pidemmällä aikavälillä teollisuuden investoinnit kasvavat vauhdilla vihreän siirtymän ja hyvän kilpailukyvyn ansiosta.
- Orpon hallituksen tavoitteena on 80 % työllisyysaste. Nykyisellä kehityksellä tavoite saavutetaan piankin.
- Korkeasta työllisyysasteesta huolimatta talouskasvu on hidasta.
- Alueiden välillä pysyviä eroja työllisyydessä. Rakennemuutosalueilla työttömyysaste on pysytellyt selvästi koko maan keskiarvoa korkeammalla. Kyse on rakennetyöttömyydestä. Suunnitelluilla tiukentuvilla työllisyystoimilla tilanne ei kohene.
- Työnantajat pitävät kiinni työvoimastaan. Irtisanomiset ja lomautukset tulevat vähenemään syksyn aikana.

**Teollisuus
liitto**